

Situația socială a Sașilor

Sașii se numesc bucuroși, un popor de cetățeni și de țerani. Această numire este corectă. O nobilime cu tendințe separatiste de clasă nu există; tot așa nu există proprietari mari de pământ la Sași, și cei vre-o câțiva mari industriași se pot număra pe degete.

Dar nici de un proletariat sășesc nu se poate vorbi. Poporul sășesc prezintă, în totalitatea sa, ceea ce înțelegem sub denumirea de clasă de mijloc, și se poate împărți după ocupație în trei clase: țerani, industriași și negustori, funcționari și intelectuali. Numărul lor în procente ar fi: cei d'întăiu 80 procente, cei de-al doilea 15-16 procente, iar cei din urmă 4-5 procente.

Va să zică la poporul sășesc există o diferențiere socială foarte mică, ceea ce și-a avut poate partea nefavorabilă, dar și pe cea favorabilă de a păstra în poporul sășesc un spirit de unitate. Aceasta aduce cu sine ca interesele vitale ale unei clase să fie și ale celeilalte, ca dorințele și năzuințele care se poate să fie în detrimentul sau favorul uneia dintre ele, să se răsfrângă și asupra celeilalte, așa că frumosul principiu «unul pentru toți și toți pentru unul» a fost păstrat la poporul sășesc în adevăratul înțeles al cuvântului, de și, din motive politice sau dintr'alte motive, s'au format diferite partide care, după obiceiul

germanic, s'au războit împreună. Fiecare Sas are sentimentul că poporul său formează o singură familie mare și că el are datoria ca toate puterile sale să le pună în serviciul obștesc. Aceasta o numesc Sașii democrație și socialism.

Un mare desavantagiu în cele din urmă decenii, înaintea de izbucnirea războiului, a fost *emigrarea*, care a luat proporții mari, mai ales la țerani. Emigranții luau drumul mai adese ori spre America-de-Nord, în număr mai mic spre Germania, România și spre alte țeri. Cât de mare a fost emigrarea, o arată următoarele date statistice din anii 1906, 1907 și 1908.

În vremea aceasta de abia trei ani, au emigrat 5.997 bărbați, 2.763 femei și 1.604 copii, în total 10.364 Sași. În același timp s'au întors în patrie: 3.485 bărbați, 808 femei și 384 copii, în total 4.674 persoane, va să zică mai puțin de jumătate din cei cari au emigrat. S'a socotit înainte de războiu că aproape 20.000 de Sași trăiesc în străinătate. Cei mai mulți dintre ei au fost țerani și au plecat ca muncitori de sezon în Germania sau în România. Dar și între calfele de negustori și între sodalii industriași s'a sporit emigrarea. Afară de aceia se află sute de Sași, cari aparțin intelectualilor, în funcțiuni bine văzute în Austria și Germania, ca advocați, medici, ingineri, etc.

Prin noua situație se așteaptă Sașii la o descreștere a emigrațiunii.
